

قرآن در کلام امام حسین (ع)

تحقیق، تدوین و ترجمه:

قاسم میرآخوری

سرشناسه	:	میر آخوری، قاسم، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدید آور	:	قرآن در کلام امام حسین(ع) /
تحقیق، تدوین و ترجمه	:	قاسم میر آخوری.
مشخصات نشر	:	ارومیه: نگاه ملل، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۵۰۸ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۱۱۱-۶-۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	واژه نامه.
یادداشت	:	کتابنامه به صورت زیر نویس.
یادداشت	:	نمایه.
نوع	:	حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ قق - احادیث
موضوع	:	Hosayn ibn Ali, Imam III, ۶۸۰-۶۲۵ Hadiths
موضوع	:	حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ قق - دیدگاه درباره قرآن
موضوع	:	Hosayn ibn Ali, Imam III, ۶۸۰-۶۲۵ Views on the Koran
موضوع	:	حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ قق - قرآن
موضوع	:	Hosayn ibn Ali, Imam III, ۶۸۰-۶۲۵ Koran
رده بندی کنگره	:	BP ۴۱/۱۳۹۶۷ ق ۴۹۴/م
رده بندی دیویی	:	۹۵۳/۲۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۹۷۶۵۵۵

انتشارات نگاه ملل

قرآن در کلام امام حسین(ع)

تحقیق، تدوین و ترجمه: قاسم میر آخوری

حروفچینی و صفحه آرایی: لادن جوانی (مؤسسه آروین)

چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: مؤسسه آروین

قیمت: ۵۸۰۰۰ تومان

آدرس: ارومیه - خیابان مافی - خیابان مدیریت - مدیریت ششم - طبقه اول پلاک ۹۲

تلفن پخش: ۰۹۳۵۵۱۱۵۷۱۳

فهرست

۷	پیشگفتار
۱۳	قرآن
۱۴	پاداش قرانت قرآن
۱۴	ثواب قرانت قرآن
۱۵	تفسیر قرآن
۱۵	تفسیر قرآن نزد اهل بیت
۱۷	سوره فاتحه
۱۹	سوره بقره
۶۶	سوره آل عمران
۱۰۶	سوره نساء
۱۲۹	سوره مائده
۱۵۰	سوره انعام
۱۶۰	سوره اعراف
۱۷۳	سوره انفال
۱۸۱	سوره توبه
۲۰۲	سوره یونس
۲۱۲	سوره هود
۲۱۹	سوره یوسف
۲۲۲	سوره زمر
۲۲۵	سوره ابراهیم
۲۲۸	سوره حجر
۲۲۹	سوره نحل
۲۴۰	سوره اسراء
۲۵۰	سوره کهف
۲۵۷	سوره مریم
۲۶۱	سوره طه
۲۶۴	سوره انبیاء
۲۷۰	سوره حج
۲۸۸	سوره مؤمنون
۲۹۴	سوره نور
۳۰۱	سوره فرقان
۳۰۵	سوره شعراء

۳۰۹	سوره نمل
۳۱۴	سوره قصص
۳۲۱	سوره عنکبوت
۳۳۰	سوره روم
۳۳۶	سوره لقمان
۳۴۶	سوره سجده
۳۴۷	سوره احزاب
۳۵۷	سوره سباء
۳۵۹	سوره فاطر
۳۶۵	سوره یس
۳۶۹	سوره صافات
۳۷۱	سوره ص
۳۷۳	سوره زمر
۳۸۰	سوره اعراف
۳۹۳	سوره فصلت
۳۹۶	سوره شوری
۴۰۴	سوره زخرف
۴۰۸	سوره دخان
۴۰۹	سوره جاثیه
۴۱۰	سوره احقاف
۴۱۲	سوره محمد
۴۱۸	سوره فتح
۴۱۹	سوره حجرات
۴۲۳	سوره ق
۴۲۴	سوره ذاریات
۴۲۶	سوره طور
۴۲۷	سوره نجم
۴۲۹	سوره الرحمن
۴۳۱	سوره واقعه
۴۳۳	سوره حدید
۴۴۰	سوره مجادله
۴۴۳	سوره حشر
۴۴۷	سوره ممتحنه
۴۴۸	سوره صف
۴۴۹	سوره جمعه
۴۵۰	سوره منافقون
۴۵۲	سوره تغابن
۴۵۵	سوره طلاق
۴۵۸	سوره تحریم
۴۵۹	سوره ملک

۴۶۲	سوره قلم
۴۶۳	سوره حاقه
۴۶۵	سوره معارج
۴۶۹	سوره نوح
۴۷۱	سوره جن
۴۷۲	سوره مزمل
۴۷۴	سوره مدثر
۴۷۵	سوره قیامت
۴۷۶	سوره انسان
۴۷۹	سوره نازعات
۴۸۰	سوره تکویر
۴۸۱	سوره انفطار
۴۸۲	سوره اعل
۴۸۳	سوره فجر
۴۸۶	سوره شمس
۴۸۷	سوره لیل
۴۸۸	سوره ضحی
۴۸۹	سوره بینه
۴۹۰	سوره زلزال
۴۹۱	سوره عادیات
۴۹۲	سوره عصر
۴۹۳	سوره همزه
۴۹۵	سوره کوثر
۴۹۷	سوره مسد
۴۹۸	سوره اخلاص
۵۰۵	منابع و مأخذ

پیشگفتار

امام حسین (ع) فرزند علی (ع) امام نخست شیعیان است، آن که نخستین بار با پیام‌آور حق برای تأسیس جامه‌ای آرمانی و نمونه بیعت کرد و در شب هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه بر بستر او خفت تا مشرکان بیندارند که پیامبر در خانه است و پیامبر با خادمی آسوده به یثرب هجرت کند حسین فرزند فاطمه (س) نیز هست؛ دخت گرامی پیامبر که پدر را هم مادر بود و هم دختر.

در سوم شعبان سال دوم هجری در مدینه متولد شد و در دامن پر مهر مادری نمونه و الگوی زنان جهان زاده شد. برانمرد پرورش یافت؛ همان که وقتی دشمن بر او خدو انداخت از کشتن او دست برداشت، آن امام عارفی که ناله‌های او در نیمه‌های شب سر بر چاه، آسمان را به لرزه می‌انداخت و عدالت او آنان را که دلباخته دنیا بودند از پیرامونش پراکنده می‌کرد و هیبت او در صحنه نبرد و پیکار پشت دشمن را به لرزه می‌افکند، شیرمرد روز بود و شیدای شب، دستگیر فقیران و مستمندان بود و در حکومت و قضاوت حکمرانی عادلانه مردم دار. آری حسین در آغوش دو تن از بهترین آدمیان پرورده شد. از سویی جد پیامبر است که وجودش سرشار از کلام ملکوتی آسمان بود و سرچشمه عشق و عرفان و اخلاق را به یک جرعه سر کشیده بود و از جام می‌الست پیش از آن که طیبت آید را بیارائید، نوشیده بود. محمد (ص) دریای بی‌کرانه‌ای بود که حسین در طول حیات پربارش از آن جرعه جرعه می‌نوشید. باری حسین از سه گوهر تابناک که هر سه از خدا آن زنده جاوید سیراب شده بودند، آب حیات نوشید. از محمد (ص) خلق و خوی زیبا و بردباری و شکیبایی، و از علی (ع) جوانمردی، آزادگی و عرفان و مساوات را، و از فاطمه (س) مهر و عشق و محبت و بخشش را چشیده بود.

زیستن او آن گونه بود که محمد و علی و فاطمه می‌زیستند.

اکنون که سال شصت هجری است، معاویه در نیرنگی ریاکارانه امام حسن (ع) را از خلافت بر مسلمانان باز داشته، و سپس با نیرنگ و تزویری دیگر او را به شهادت رسانده است. معاویه خلافت را به سلطنت مبدل کرده و پسرش یزید را جانشین پس از خود به والیان معرفی کرده است. مسلمانان از این وضعیت ناراضی شده و اهل کوفه از امام می‌خواهند که به آن جا رفته و قیام علیه حکومت یزید را رهبری کند، از سویی یزید پس از مرگ معاویه می‌کوشد که از امام حسین بیعت بگیرد ولی امام به چنین ذلت و خفتی تن در نمی‌دهد و راهی مکه می‌شود و از آن جا به سوی کوفه رهسپار می‌شود و بقیه داستان که خوانندگان مکرر در مکرر خوانده و شنیده‌اند، یعنی انجام شهادت امام حسین و یارانش توسط سپاهیان یزید با فجیع‌ترین وضع، و اسارت اهل بیت خاندان او.

مورخان رقت می‌خواهند زندگی‌نامه یک شخصیت تاریخی را بنویسند، ابتدا تاریخ تولد و سپس در این تاریخ مرگ او را می‌نگارند و زندگی و عمر یک شخصیت را در محدوده زمانی تولد و مرگ او می‌دانند. اما این درباره آنان که خود مرگ خویش را انتخاب می‌کنند به گونه دیگری است، من تولد این شخصیت‌ها را از هنگام مرگ و طول عمر ایشان را تا هنگامی که هستی پابرجاست، می‌دانم.

آری حسین نیز این گونه است؛ تولد او دهم محرم سال شصت هجری و مدت عمر او به پهنانی همیشه زمان. زیرا شهید بی‌حاضر و شهادت یعنی حضور، یعنی حی و زنده در همه زمان‌ها. چنان که امام صادق (ع) فرمود: «کل یوم عاشورا و کل عرض کربلا» هر روز عاشوراست و هر زمین کربلاست. پس زنده و حاضر بودن حسین در همه زمان‌ها و همه مکان‌ها.

غرض از این نوشته، بازگویی داستان زندگی امام حسین نیست، همان طور که اشاره کردم همه می‌دانید و خوانده‌اید. اما آن چه باید بدانیم این است که حسین کیست؟ هنگامی که این سطور را می‌نگاشتم در این اندیشه بودم که واقعا حسین کیست؟

این واژگان و کلمات به قلمم جاری شد: آزاده، و آزادمرد، جوانمرد، عاشق و دلباخته خدا، مهرورز، خیرخواه و خیراندیش، عارف، عادل، مرد صالح خدا، نیک گفتار و نیک کردار، خوش رو و خوش برخورد، باوفا و متعهد به عهد و پیمان، میراث‌دار پیامبران از آدم تا محمد (ص)، ظلم ستیز، مصلح و قرآن ناطق همه این‌ها حسین

هستند و حسین از سه نام: محمد، علی و فاطمه؛ یعنی هر آن چه این سه تن دارند، حسین نیز دارد.

خواستم در حد توان نسیمی از گلشن الهی بر من وزیده باشد. قرآن از کلام امام حسین را از مجموعه سخنان و مواظب آن دین‌مدار آزاده گرد آورده و تدوین کردم، باشد که توشه راه خود و دیگر رهروان چنین آزاد مردی شود.

داستان غم‌انگیز و اندوهبار حسین در ادب پارسی نیز تجلی دارد. از جمله مولانا جلال‌الدین محمد بلخی، مولوی به ابعاد مختلف فاجعه عاشورا پرداخته است:

ز سوز شوق دل همی زند علا	که بوک در رسدش از جناب وصل صلا
دلت همچو سبب و فراق همچو یزید	شهید گشته دو صد ره به دشت کرب و بلا
شهید گشته بظاهر حال گشته بغیب	اسیر در نظر خصم و خسروی بخلا
میان جنت و فردوس وصل دوست مقیم	رهیده از تک زندان جوع و رخص و غلا
اگر نه بیخ درختش درون ییب میست	چرا شکوفه وصلش شکفته است ملا
خموش باش و ز سوی ضمیر ناطقه باش	که نفس ناطق کلی بگویدت افلا ^۱

در غزلی دیگر می‌سراید:

چیست با عشق آشنا بودن	جز از نام دل جدا بودن
خون شدن خون خود فرو خوردن	ب سگان بر در وفا بودن
او فدائیت هیچ فرقی نیست	پیش او مرگ و نقل یا بودن
رو مسلمان سپر سلامت باش	جهد می کن بیام یا بدن
کین شهیدان ز مرگ نشکینند	عاشقاند بر فنا بودن
از بلا و قضا گریزی تو	ترس ایشان ز بی‌بلا بودن
ششه می‌گیر و روز عاشورا	تو نتانی به کربلا بودن

باز گوید:

کجایید ای شهیدان خدایی	بلا جویان دشت کربلایی
کجایید ای سبک‌روحان عاشق	پرنده‌تر ز مرغان هوایی

۱. کلیات شمس تبریزی، غزل ۲۳۰.

۲. همان، غزل ۲۱۰۲.